

transport, og embargoer, der efter ordlyden alene forbyder eksport eller lignende.

Det er således arbejdsgruppens opfattelse, at ny regulering af våbentransport bør indeholde forbud mod – eller hjemmel til at nægte eller udstede forbud mod – transport af våben til ethvert land, som er omfattet af enten en FN-, EU- eller OSCE-embargo.

7.3. Mulige modeller for regulering af våbentransport mellem tredjelande

Der er som udgangspunkt to muligheder for regulering af våbentransport. Den første mulighed er 'forbudsmodellen', hvor man forbyder transport af våben til en række nærmere angivne lande (som minimum de lande, som er omfattet af en international våbenembargo), og hvor transport til andre lande frit kan foretages. Den anden mulighed er 'tilladelsesmodellen', hvor transport af våben mellem tredjelande som udgangspunkt forudsætter en tilladelse.

Der er herudover en i princippet uendelig række af variationsmuligheder: De to modeller kan kombineres, således at der nedlægges ubetinget forbud mod transport til visse lande, mens der kan transporteres våben til andre lande efter tilladelse. Man kan lade transport til og/eller fra nogle lande være undtaget fra kravet om tilladelse. Man kan operere med konkrete tilladelser (til hver enkelt transport) og/eller generelle transporttilladelser, der enten kan give adgang til ubegrænset transport (af enhver type våben til ethvert land) eller til transport mellem visse lande og/eller af visse våbentyper.

Nedenfor gennemgås henholdsvis forbudsmodellen, tilladelsesmodellen og en kombinationsmodel nærmere. Det er forudsat, at alle modeller skal kombineres med et forbud mod transport af skydevåben mv. mellem tredjelande, når der ikke foreligger de fornødne eksport- og importtilladelser fra henholdsvis eksport- og importlandet, jf. afsnit 7.1. I øvrigt opfylder alle tre modeller arbejdsgruppens anbefaling i afsnit 7.2. af et forbud mod transport til alle lande, der er omfattet af enten en FN-, EU- eller OSCE-våbenembargo – enten ved et udtrykkeligt forbud eller ved et forbud mod at transportere uden en tilladelse, som ikke vil kunne opnås, hvis modtagerlandet er omfattet af en våbenembargo.

7.3.1. Forbudsmodellen

Forbudsmodellen indebærer, at transport af våben til en række nærmere angivne lande forbydes. Alle lande, som er omfattet af en international våbenembargo, skal være omfattet af forbuddet. Det er tanken, at forbudslandene skal oplistes ved en bekendtgørelse, som kan revideres løbende i takt med ophævelser og vedtagelser af internationale våbenembargoer.

Forbuddet kan eventuelt ud fra hensynet til Danmarks aftaler eller samarbejde med udlandet udstrækkes til enkelte andre lande. Forbudslisten kan derimod ikke omfatte samtlige lande, hvortil myndighederne ville afslå at give udførelsetilladelse. Dette skyldes, at ansøgninger om udførelsestilladelser vurderes konkret ud fra den aktuelle situation i det pågældende land, den pågældende modtager i landet, de pågældende våbens art mv.

Da det ikke ganske kan udelukkes, at der – uanset den i afsnit 7.7. foreslåede undtagelse vedrørende visse transportere til danske og udenlandske militære styrker – under ganske særlige omstændigheder kan opstå behov for at give dispensation fra forbuddet, bør der skabes en hjemmel hertil.

Der kan frit – dvs. uden indhentelse af nogen form for tilladelse – transporteres våben til lande, som ikke er omfattet af forbuddet.

Fordelene ved denne model er, at

- den er enkel, overskuelig og kræver få ressourcer at administrere hos såvel myndigheder som transportører,
- danske transportørers konkurrenceevne bringes ikke i fare ved at pålægge dem at indhente transporttilladelser, mens de fleste udenlandske transportører kan operere uden, og
- man undgår, at én og samme våbenoverførsel både vurderes af eksportlandets myndigheder som led i eksportkontrol og af de danske myndigheder som led i transportkontrol.

Ulempen ved modellen er, at man får en situation, hvor der frit kan transporteres våben til lande, hvortil myndighederne efter en konkret vurdering muligvis ville afslå at give tilladelse til våbeneksport.

7.3.2. Tilladelsesmodellen

Tilladelsesmodellen i 'ren' form indebærer, at transport af våben mellem to fremmede lande kræver tilladelse i hvert enkelt tilfælde. Det er i